

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Josefa Baxy v právní věci žalobce: **P. Č.**, proti žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**, se sídlem B. Němcové 49/3, 370 01 České Budějovice, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. MPSV-UM/5577/13/4S-JČK, vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 Na 96/2013, o námitce podjatosti soudkyň správního senátu Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Marie Krybusové, JUDr. Věry Balejové a Mgr. Heleny Nutilové,

t a k t o :

Soudkyně správního senátu Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Marie Krybusová, JUDr. Věra Balejová a Mgr. Helena Nutilová, **n e j s o u v y l o u č e n y** z projednávání a rozhodnutí věci vedené u Krajského soudu v Českých Budějovicích pod sp. zn. 10 Na 96/2013.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Krajskému soudu v Českých Budějovicích bylo dne 4. 10. 2013 doručeno podání, jímž se žalobce domáhal přezkumu a zrušení rozhodnutí žalovaného č. j. MPSV-UM/5577/13/4S-JČK, jež mělo být žalobci doručeno dne 19. 8. 2013. Věc je u Krajského soudu v Českých Budějovicích vedena pod sp. zn. 10 Na 96/2013. Krajský soud usnesením ze dne 9. 10. 2013, č. j. 10 Na 96/2013 – 2, vyzval žalobce odstranění vad žaloby ve lhůtě deseti dnů. Nato žalobce vznesl námitku podjatosti všech soudců Krajského soudu v Českých Budějovicích a domáhal se příkázání věci jinému krajskému soudu.

[2] Námitku podjatosti soudců zdůvodnil žalobce tím, že u Krajského soudu v Českých Budějovicích po léta dochází k machinacím s nápadem – všechny žaloby jsou předávány „asistentu soudce“ a zapisovány do rejstříku Na, včetně těch, které Nejvyšší správní soud vyhodnotí jako projednatelné (např. 10 Na 5/13). Dále žalobce uvedl, že nejde o rozhodovací činnost soudu, nýbrž o odnímání soudce, a to ať už přímo Mgr. Pošvářovou (JUDr. Ing. Strnadem) či nepřímou jinou osobou onoho krajského soudu. 98 % žalob je posléze odmítáno „asistentem soudce“, nejde-li o ty, k nimž soud není místně příslušný. Podle žalobce jde o svévolnou manipulaci u krajského soudu, „*není uvěřitelné, aby návrhovatel byl takový pabl, že by nebyl způsobilý či schopný podat návrh na zahájení řízení se všemi náležitostmi*“. O tom, že jde o machinaci, svědčí i to, že žádný jiný krajský soud si nedovolí zapsat všechny žaloby do rejstříku k tomu určenému, ba 40 % či 98 % návrhů odmítat pro údajné vady. Záměrnou svévoli a zneužití moci soudní osobou dokládá výzva

Mgr. Pošvářové k odstranění vad žaloby, kterou jmenovaná vydírá žalobce; stejně dříve postupoval i Mgr. Ing. Strnad, přičemž žaloba byla vždy následně bez dalšího odmítnuta. Žalobce dále uvedl, že krajský soud v Českých Budějovicích zachází ještě dál – nejenže laicky řečeno hází žaloby do koše, ale i žalobci svévolně od července roku 2013 odmítá stvrdit přijetí podání v elektronické podobě razítkem na předloženém podání v listinné podobě (viz Spr 959/13). Krajský soud též brání žalobci ve vstupu do budovy soudu včetně podatelny (podmínka odložení všech kovových předmětů), a tedy koná arogantně nepřičetně a svévolně.

[3] Soudkyně správního senátu Krajského soudu v Českých Budějovicích se k námitce podjatosti vznesené žalobcem vyjádřily tak, že se necítí podjaté, neboť nemají žádný osobní vztah k podavateli ani k věci, která je předmětem jeho podání.

[4] Věc byla předložena Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti podle § 8 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále též „s. ř. s.“), případně k rozhodnutí ohledně delegace vhodné.

[5] Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[6] Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy).

[7] Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (článek 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána soudu příslušnému a přikázána soudu, resp. soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vzhledem k tomu lze vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezájatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16, dostupné na www.nssoud.cz).

[8] Co se týče nyní posuzované námítky podjatosti, Nejvyšší správní soud se zaměřil na její hodnocení ve vztahu k soudcům správního úseku krajského soudu, kteří mají ve věci vedené pod sp. zn. 10 Na 96/2013 rozhodnout. V souladu s judikaturou zdejšího soudu totiž nemá význam rozhodovat o námitce podjatosti směřující proti soudcům, kteří se nemají účastnit rozhodování ve věci (k tomu srov. např. usnesení zdejšího soudu ze dne 14. 6. 2012, č. j. Nao 44/2012 - 19). Námitka podjatosti tak byla hodnocena ve vztahu k soudkyním JUDr. Marii Krybusové, JUDr. Věře Balejové a Mgr. Heleně Nutilové.

pokračování

[9] Nestrannost soudce se zkoumá jednak ze subjektivního a jednak z objektivního hlediska. Subjektivní kritérium vypovídá o osobním přesvědčení soudce v daném případě, objektivní naproti tomu svědčí o tom, že soudce skýtá dostatečné záruky vylučující jakékoli legitimní pochybnosti v tomto ohledu.

[10] Ve vztahu k subjektivnímu důvodu pro vyloučení zmíněných soudkyň, který byl nastíněn výše, nebyl dán důvod přisvědčit námitce podjatosti. Všechny jmenované soudkyně totiž ve svém vyjádření výslovně popřely, že by měly k žalobci jakýkoli subjektivní vztah. Ani sám žalobce v daném ohledu nepoukazoval na to, že by zde takový subjektivní vztah existoval.

[11] Z hlediska objektivního má při posuzování námítky podjatosti v této věci klíčový význam ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s., věta třetí, podle níž *důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*. Jak Nejvyšší správní soud poznamenal v usnesení ze dne 22. 7. 2009, č. j. Nao 48/2009 - 162, dostupném na www.nssoud.cz, „[d]řívější rozhodování soudců, které se autoritativně vyslovilo k právům a povinnostem žalobkyně, nezpůsobuje jejich podjatost, jakkoli mohlo být pro žalobkyni nepříznivé. Právě v rozhodovací činnosti soudce se projevuje jeho nezávislost, a nesouhlas žalobkyně s právními závěry, které soudce dříve vyslovil, je při hodnocení otázek podjatosti nevýznamný. Zpochybňovat rozhodnutí soudu jistě lze; k tomu však slouží opravné prostředky (jsou-li přípustné), event. ústavní stížnost, nikoli námitka podjatosti“.

[12] Žalobce odůvodnil námitku podjatosti *de facto* pouze výhradami k procesnímu postupu soudu. Ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. však výslovně uvádí, že důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech. Pro závěr o podjatosti soudců není dostačující obecné a subjektivní přesvědčení žalobce. Na základě obsahu vznesené námítky nelze žalobci přisvědčit, že by vůči němu byly uplatňovány jakékoli nestandardní postupy, případně že by docházelo k machinacím s nápadem krajského soudu, které by nasvědčovalo porušení povinnosti nestranného a nezaujatého soudního řízení. Soudci jsou na základě čl. 82 odst. 1 Ústavy České republiky při výkonu své funkce nezávislí. Jejich nestrannost nesmí nikdo ohrožovat.

[13] Jako výhradu týkající se procesního postupu soudu je třeba hodnotit také žalobcovy výtky směřující k tomu, že některé procesní úkony provádějí asistenti soudců. K tomu Nejvyšší správní soud nad rámec uvádí, že postavení asistentů soudců krajského soudu je upraveno v § 36a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). Ustanovení § 4 a 5 uvedeného zákona stanovuje, že „[a]sistent soudce vykonává jednotlivé úkony soudního řízení z pověření soudce, pokud tak stanoví zvláštní zákon nebo rozvrh práce. Asistent soudce je oprávněn podílet se na rozhodovací činnosti soudu v rozsahu stanoveném zvláštním právním předpisem pro vyšší soudní úředníky; na jeho postavení se přiměřeně použijí ustanovení upravující postavení vyšších soudních úředníků.“ Na základě toho je nutno konstatovat, že je zcela v souladu se zákonem, pokud asistent soudce krajského soudu vykonává některé procesní úkony, kterými ho příslušný soudce pověří.

[14] Výzva k odstranění vad žaloby je procesním postupem předvídaným v § 37 odst. 3 s. ř. s., takže jej lze stěží označit za vydírání žalobce. Nadto jde opět o procesní postup

soudu, který z povahy věci důvodem podjatosti být nemůže. Podmínka odložení všech nebezpečných předmětů při vstupu do budovy soudu a případně též zabránění vstupu osoby, která takové věci drží, plyne jednoznačně z § 13 zákona č. 555/1992 Sb., o Vězeňské službě a justiční stráží České republiky. Nejedná se tedy o arogantní, nepřičetné či svévolné jednání, a tím méně o důvod podjatosti řečených soudkyn.

[15] Vzhledem k tomu, že uvedené skutečnosti nemohou být ve smyslu ustanovení § 8 odst. 1 s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudců, rozhodl Nejvyšší správní soud, že soudkyně správního senátu Krajského soudu v Českých Budějovicích JUDr. Marie Krybusová, JUDr. Věra Balejová a Mgr. Helena Nutilová, nejsou vyloučeny z projednávání a rozhodování této věci.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. listopadu 2013

JUDr. Marie Žiškova
předsedkyně senátu